

*До спеціалізованої вченої ради Д 17.051.07
Запорізького національного університету*

ВІДГУК

**офіційного опонента доктора юридичних наук, професора
Миронюка Романа Вікторовича на дисертацію Кабаненка Андрія
Олександровича на тему «Принцип рівності у правовому регулюванні
під час проходження публічної служби», поданої на здобуття наукового
ступеня кандидата юридичних наук за спеціальністю 12.00.07 –
адміністративне право і процес; фінансове право; інформаційне право**

Актуальність теми дисертації та зв'язок її з науковими програмами, планами, темами. Актуальність обраної теми дослідження та її комплексність обумовлюється низкою зовнішніх та внутрішніх факторів в контексті впровадження в Україні реформ. Процедури добору персоналу, як правило, ґрунтуються на принципах: рівності доступу до публічної служби, чесної конкуренції, незалежності, компетентності, ефективності, цілісності, тощо.

Принцип рівності є загальним принципом сучасного права, всіх правових дисциплін, що доводять повагу до осіб, ґрунтуються на уявленні про те, що всі рівні і мають рівні права. Варто вказати, що засадничі аспекти принципу рівності в цілому, та в процесі реалізації принципу рівності під час проходження публічної служби міститься в Декларації прав людини і громадянина 1789 р і є основою Загальної декларації прав людини, де закріплено, що усі особи мають право на доступ на рівних умовах до публічної служби у своїй країні. Таким чином, обмежуються і забороняються дискримінація на основі таких критеріїв, як стать, релігія, раса, думки. Єдині обмеження, які можуть бути прийняті: національність, моральність, умови, вік і розумові здібності. Усі писані конституції в ЄС закріплюють принцип рівності перед законом і конституціями.

Проведене дослідження носить комплексний характер, присвячене удосконаленню принципу рівності у правовому регулюванні під час проходження публічної служби, при цьому вироблені авторські пропозиції, рекомендації, підходи та дискусійні положення свідчать про розуміння здобувачем врахування не лише юрисдикційних, але і організаційних-правових напрямів забезпечення принципу рівності у правовому регулюванні під час проходження публічної служби.

Важливість обраної теми дослідження зумовлена необхідністю визначення принципу рівності у правовому регулюванні під час проходження публічної служби, встановлення напрямів подолання існуючих проблем застосування принципу рівності у правовому регулюванні під час проходження публічної служби. Вище зазначене свідчить про потребу глибокого і всебічного наукового дослідження принципу рівності у правовому регулюванні під час проходження публічної служби.

З огляду на зазначене, актуальність теми та потреба в її комплексному дослідженні, необхідність наукового пошуку, спрямованого на визначення принципу рівності у правовому регулюванні під час проходження публічної служби в умовах сучасних реалій в Україні є обґрунтованими та не викликають сумнівів, що й обумовило вибір теми, визначило мету та завдання дисертаційного дослідження Кабаненка А.О.

Дисертаційне дослідження корелюється із цілями реформи публічної служби та встановлення нормативних підходів до регламентації її діяльності, що встановлюється у Стратегії реформування державного управління України на період до 2021 р., ухваленої розпорядженням Кабінету Міністрів України від 18 грудня 2018 р. № 1102-р.; Стратегії сталого розвитку «Україна-2020», проголошеної указом Президента України від 12 січня 2015 р. № 5/2015, Концепції реформування місцевого самоврядування та територіальної організації влади в Україні, ухваленої розпорядженням Кабінету Міністрів України від 1 квітня 2014 р. № 333-р, Концепції розвитку електронного урядування в Україні, Концепції розвитку електронної демократії в Україні та

плану заходів щодо її реалізації, а також Указу Президента України від 22 липня 1998 р. № 810/98 «Про заходи щодо впровадження Концепції адміністративної реформи в Україні».

Належний ступінь обґрунтованості і достовірність наукових положень, висновків і рекомендацій забезпечується якісним використанням низки загальнонаукових і спеціальних методів пізнання, достатнім рівнем узагальнення теоретичних висновків і поглядів, викладених у вітчизняній та зарубіжній літературі, правових концепціях, ретельним опрацюванням відповідних джерел адміністративного права та процесу, належною апробацією результатів дослідження і їх оприлюдненням відповідно до встановлених вимог.

Теоретичну основу дослідження становить досвід застосування та реалізації принципу рівності у правовому регулюванні під час проходження публічної служби, що висвітлено у працях вітчизняних і закордонних учених, опрацьовані за темою дисертації нормативно-правові акти України та інших держав.

Емпіричним підґрунтям дослідження стали судові рішення, статистичні матеріали, аналітичні матеріали автора.

Мету дослідження автор вбачає в тому, щоб на основі дослідження теорії, а також національної і зарубіжної практики функціонування публічної служби, аналізу законодавства України та зарубіжних країн, практики його реалізації та застосування здійснити комплексне наукове дослідження принципу рівності у правовому регулюванні під час проходження публічної служби задля обґрунтування напрямів удосконалення його нормативних основ та практичної діяльності у сфері публічно-управлінських правовідносин.. У результаті дослідження сформульовано низку нових наукових положень, рекомендацій і висновків.

Структура роботи складається зі вступу, двох розділів, що містять сім підрозділів, висновків, списку використаних джерел та додатків. Загальний

обсяг дисертації становить 212 сторінок, з яких основний текст дисертації – 168 сторінок. Список використаних джерел налічує 230 найменувань.

Зміст дисертації в цілому характеризується досить високим теоретичним і науково-методологічним рівнем вирішення поставлених завдань, самостійністю і цілісністю проведеного дослідження, що дозволило досягти поставленої мети, виконати дослідницькі задачі і повністю розкрити тему дослідження.

Наукова новизна одержаних результатів полягає в тому, що Дисертаційне дослідження є одним із перших в адміністративному праві України комплексних монографічних досліджень принципу рівності у правовому регулюванні під час проходження публічної служби, що засновано на застосуванні новітніх підходів до розуміння адміністративно-сервісної держави.

У результаті проведеного дослідження сформульовано низку нових концептуальних наукових положень та висновків, запропонованих особисто здобувачем. Зокрема,

уперше:

- на основі поділу публічної служби на мілітаризовану, судову, державну, муніципальну, політичну зумовлено необхідність поділу принципів організації її діяльності на загальні принципи та принципи спеціальні, де в межах останніх відображується відповідна специфіка служби, тоді як перші повинні бути певним вектором розвитку всієї системи публічно-управлінських правовідносин;

- обґрунтовано, що принцип рівності на стадії добору на посаду публічної служби зазнав впливу особливого періоду, в якому перебуває нині наша держава у відборі на публічну службу через воєнні виклики, і, як наслідок, проявив часткову вразливість усієї системи принципів публічної служби;

- обґрунтовано, що оптимальне забезпечення принципу рівності у застосуванні заходів юридичної відповідальності відбувається у трьох

вимірах, таких як: 1) особиста відповідальність публічного службовця; 2) відповідальність публічного службовця перед особою, громадою та суспільством, яким він надає публічні послуги; 3) відповідальність публічного службовця перед публічним органом, в якому він реалізує покладені на нього в межах компетенції повноваження;

удосконалено:

– розуміння принципу рівності у публічно-владних відносинах, що має виходити із врахування світових, європейських та національних стандартів регулювання, що означають забезпечення рівних умов доступу до посад публічної служби, її проходження (виключаючи, зокрема, перешкоди дискримінаційного характеру) після виконання умов, встановлених законом, для кваліфікаційної оцінки професійних та морально-етичних якостей особи, що дають їй право на певну посаду, але не гарантують заявнику, що він її отримає;

– вирішення питання добору на посаду публічної служби є передумовою оптимальної моделі державної політики, яка дає результативну правореалізацію принципу рівності під час проходження публічної служби;

дістали подальшого розвитку:

– обґрунтування, що принцип рівності у системі принципів проходження публічної служби володіє такими ознаками, як: регулятивний вплив; нормативна визначеність; об'єктивна зумовленість; відображення у міжнародних актах; імперативність застосування; стабільність використання; допустимість обмежень задля забезпечення функцій, покладених на адміністративний орган;

– обґрунтування, що принцип рівності як принцип розгляду та вирішення адміністративно-правових спорів у сфері проходження публічної служби в адміністративному процесі під час розгляду та вирішення адміністративно-правових спорів у сфері проходження публічної служби виявляється у тому, що, незважаючи на завдання адміністративного судочинства, як-то справедливе, неупереджене та своєчасне вирішення судом

спорів у сфері публічно-правових відносин з метою ефективного захисту прав, свобод та інтересів фізичних осіб, прав та інтересів юридичних осіб від порушень з боку суб'єктів владних повноважень, держава в особі своїх органів наділена загальними процесуальними правами, наданими всім учасникам справи під час розгляду та вирішення адміністративно-правових спорів у сфері проходження публічної служби;

– обґрунтування, що принцип рівності як принцип розгляду та вирішення адміністративно-правових спорів у сфері проходження публічної служби забезпечується у національному праві, зокрема, гарантуванням принципу заборони дискримінації, при цьому певна відмінність у процесуальному статусі суб'єкта владних повноважень у процесі розгляду та вирішення адміністративно-правових спорів у сфері проходження публічної служби, передбачена процесуальним законом та зумовлена завданням адміністративного судочинства, не є дискримінацією.

Окрім наведеного, у дисертації сформульовано й багато інших необхідних та корисних висновків, положень і пропозицій. Проведена автором науково-дослідна робота є результатом його власних напрацювань, вдалою спробою оптимізації адміністративно-господарських санкцій за правопорушення у сфері містобудування.

Наукове та практичне значення роботи. Виконана наукова робота сприяє розв'язанню низки теоретичних і практичних питань, що мають важливе значення для розвитку адміністративного права та процесу.

Дисертаційне дослідження має як науково-теоретичний, так і прикладний інтерес. Одержані результати можуть бути використані:

– у науково-дослідній сфері – як основа для вдосконалення застосування принципу рівності у правовому регулюванні під час проходження публічної служби;

– у правореалізації – щодо удосконалення діяльності органів публічної влади під час взаємодії з недержавними організаціями та громадянами на основі дотримання принципу рівності публічної служби;

– у навчальному процесі – під час викладання навчальних дисциплін «Адміністративне право», «Адміністративний процес», «Службове право» та інших, що стосуються сфери публічної служби та діяльності із захисту прав людини.

Дискусійні положення та зауваження до дисертації. Визнаючи загалом високий науково-теоретичний рівень роботи Кабаненка А.О., її важливе практичне значення, слід зазначити, що як і будь-яке дослідження складної наукової проблеми дана дисертація містить і спірні, або не зовсім обґрунтовані положення, які є підставою для висловлення певних зауважень, підґрунтям наукової дискусії, зокрема:

1. Дисертантом в межах виконаного дослідження, а саме у п. 1.1 встановлено неоднозначність доцільності визначення серед системи принципів публічної служби принципу рівності. У зв'язку з чим постає питання яке ж місце принципу рівності у правовому регулюванні проходження публічної служби відводить автор.

2. Автор вказує, що відсутність єдиного кодифікованого законодавчого акту у сфері публічної служби є певною перешкодою до визначення системи принципів її проходження (стор. 75), проте не наводить інших обумовлюючих характеристик.

3. У межах другого розділу автором зроблено висновок, що принцип рівності як принцип розгляду та вирішення адміністративно-правових спорів у сфері проходження публічної служби забезпечується у національному праві, зокрема, гарантуванням принципу заборони дискримінації. При цьому певна відмінність у процесуальному статусі суб'єкта владних повноважень в процесі розгляду та вирішення адміністративно-правових спорів у сфері проходження публічної служби, передбачена процесуальним законом та зумовлена завданням адміністративного судочинства, не є дискримінацією. Проте автором не обґрунтовуються пропозиції щодо удосконалення чинного законодавства щодо цього.

Висловлені зауваження характеризують складність досліджених проблем, багато в чому мають дискусійний характер і не знижують загальної позитивної оцінки дисертаційної роботи Кабаненка А.О., а здійснений автором творчий пошук заслуговує на підтримку.

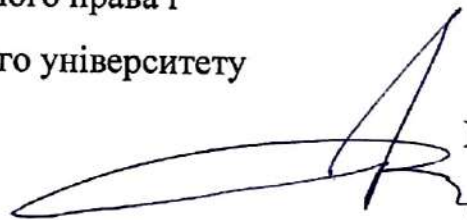
Розглядувана дисертація містить раніше не досліджувані наукові положення та отримані особисто автором нові науково обґрунтовані результати, що в сукупності має важливе науково-прикладне значення.

Автореферат дисертації ідентичний її змісту і повністю відображає основні положення та результати дослідження. Дисертацію й автореферат оформлено відповідно до встановлених вимог.

Викладене дозволяє зробити висновок, що дисертація на тему «Принцип рівності у правовому регулюванні під час проходження публічної служби» є самостійною, завершеною науковою працею, в якій отримано нові науково обґрунтовані результати, що розв'язують конкретне наукове завдання, яке має істотне значення для науки адміністративного та фінансового права, тобто відповідає вимогам Порядку присудження наукових ступенів, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 24 липня 2013 р. № 567, а її автор – **Кабаненко Андрій Олександрович** – заслуговує на підставі прилюдного захисту на присудження йому наукового ступеня кандидата юридичних наук зі спеціальності 12.00.07 – адміністративне право і процес; фінансове право; інформаційне право.

Офіційний опонент:

доктор юридичних наук, професор,
професор кафедри адміністративного права і
процесу Дніпровського державного університету
внутрішніх справ

Миронюк Р.В.

